

Delavska solidarnost in požrtvovalnost.

Kamnoseški bossi delajo na vse
načine, da bi uničili unije kam-
nosekov.

MUNICIPAL RESEARCH BU- REAU.

Delavski voditelji nameravajo
zahtevati, da newyorská legis-
latura odpravi institucije za
preiskovanje in nadzorovanje
mestnih departmentov.

Štrajk newyorskíh kamnosekov
še ne bo tako kmalu končan, ker
so si delodajalci stavili nalogo, da
hočejo na vsak način razbiti uni-
jo. Štrajkarji so priredili te dni
shod, na katerem je Walter
Price, predsednik International
Association of Marble Workers,
izjavil, da so člani mednarodne
unije skoraj soglasno sklenili
podpirati newyorske štrajkajoče
kamnoseke in unijski delavci ne
bodo na nobeni stvari delali, pri
kateri bi kamnoseški delodajalci
nastavili skebe.

Delavci in Municipal Research Bureau.

V zadnji seji Central Federa-
ted Union v New Yorku so delavci
ostro napadali Municipal Re-
search Bureau, ki je bil ustanov-
ljen, da preiskuje in nadzoruje
mestne departmente. Delavci oči-
tajo tej instituciji, da denuncira
mestne delavce. Izvolil se je po-
seden odbor, ki bo preiskoval
praktike te organizacije in ki bo
na podlagi zadobljenega materi-
jala v Albany zahteval, da legis-
latura v novem Charterju odlo-
no zabrani ustanovitve, oziroma
vzdrževanje takega biroa.

ITALJANI MED SEBOJ.

Misteriozen slučaj.

Včeraj zjutraj so našli 53 let
starega italijanskega delavca
Momo Palatiero s petimi strel-
nimi ranami ležati na 13. cesti in
Ave. A v New Yorku. Prepeljali
so ga v bolnišnico, kjer je umrl.
ne da bi se bil zavedel. Policija je
prišla importerja Isidore Crose,
204 York St., Brooklyn, in delav-
ca Giovanni Casimone, 34 De-
graw St., Brooklyn, ki sta na su-
mu, da sta streljala na Palatiero.
Po dejanju sta bežala v hišo št.
518 na istočni 14. cesti, kjer sta
bila tudi aretovana. Povod za
streljanje in umor ni znan. Are-
tovanca odločno tajita, da bi bila
v zvezi z umorom.

Nesreča na morju.

Port Limon, 11. sept. Na skur-
nerju "Whisper" se je kakih sto
milj daleč od obrežja Niarague
pripletala eksplozija. Ladja se je
potopila. Vse možno, 14 mož, je
utonilo.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

\$ 10.35	50 kron.
20.50	100 kron.
41.00	200 kron.
102.50	500 kron.
204.50	1000 kron.
1020.00	5000 kron.

Poslatina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazuje svote popolnoma
izplačajo brez vinarja odbitka.
Naše denarne polikajstve izplačuje
c. kr. poštni hranilni urad v 11. do
12. dneha.
Denarje nam poslati je najpril-
nejše do \$50.00 v gotovini v priporo-
čenem ali registriranem pismu, večje
sume po Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

Štrajk železničarjev na zapadu neizogiben.

Delavski voditelji so izjavili, da
gotovo pride do štrajka na Har-
rimanovih železnicah, ako že-
leznisko vodstvo ne bo pripo-
znalo federacije.

STRAHOPETNOST.

Izvrševalni odbor mednarodne
zveze masinistov ni hotel odo-
briti štrajka na Illinois Central
železnici.

San Francisco, Cal., 11. sept. —
Unijski voditelji so izjavili, da je
štrajk železničarjev na Harrima-
novih železnicah neizogiben, ako
Julij Kruttschnitt ne bo dal de-
lavevni koncesiji. Pred tremi dnevi
se pogajanja ne bodo nadaljevala,
ker so delavski voditelji odpoto-
vali v Los Angeles. Nekoliko upa-
nja imajo delavci še vedno, da se
doseže sporazumljenje. Proglase-
nje štrajka bi imelo nedogledne
posledice.

Izdajstvo delavskih interesov.

Chicago, Ill., 11. sept. Izvrševal-
ni odbor mednarodne zveze ma-
sinistov se je branil odobriti štrajk
na Illinois Central železnici. S tem
je štrajkna agitacija uničena in
štrajk je zdaj le mogoč, ako vza-
mejo delavci sami zadevo v roke
in sami proglasijo štrajk, kar pa
se ne bo zgodilo. Med delavci vla-
da zaradi nastopa izvrševalnega
odboru veliko ogorčenje. Federa-
cija na Illinois Central železnici je
dobila s tem sklepom občuten uda-
rec.

Slovenske vesti.

Bodite oprezni.

V Nemčiji je nastala finančna
kriza, ki jo je izzval strah pred-
vojno. Med Nemčijo in Francijo
je napetost zelo velika in vsak čas
lahko poči. Naši rojaki zaupajo
mnogim agentom denar, ki ga po-
tom ameriških nemških bank
preko Nemčije pošiljajo v Avstrijo.
V slučaju, da pride do vojne,
bi imeli ljudje lahko sitnosti, to-
rej je treba opreznosti in vsak se
mora pripraviti po kateri poti gre
denar v staro domovino. Mr.
Frank Sakser pošilja denar na za-
ravnost na domače kreditne zavo-
de in potom poštne hranilnice na
Dunaju.

Mike Cegarc ziblje.

V naši newyorskíh naselbini se
letos znana dolgokljuna storklja
iz Central Parka kaj rada oglaš-
ja in prinaša v obče deklice ali pun-
čike.

Po dolgem čakanju presenetila
je včeraj storklja tudi znano rod-
bino G. Ivan Zupana iz Brooklyn-
a, ter jo je oblagodarila s prvo krep-
ko in zdravo hčerko.

Našemu sotrudniku Mike Cega-
retu izrekamo tem povodom iskre-
ne čestitke. Mnogo sreče!

Rojstvo.

V St. Louis, Mo., je storklja
obiskala dve slovenski rodbini.
Mr. in Mrs. Josipa in Ane Cigale
in Mr. in Mrs. Ivana in Ivane
Terčec, ter prinesla vsaki zdravo
in krepko hčerko. Obilo sreče in
zdravja!

Koncert hrvatskega delavskega pevskega društva "Ljude- vit Gaj".

V soboto dne 23. sept. priredi
Hrvatsko Radniško Pjevačko
Društvo "Lj. Gaj" v češki Na-
rodni Budovi štev. 321—325 iz-
točna 73. cesta v New Yorku dru-
goletni koncert z gledališko pre-
dstavlo. Predstavljal se bo igra:
"Ja ču pozvati majora". Zboro-
vodja in reditelj predstave je g.
Ivan Adamič. Pozdrav govori g.

Delo zločincev v New Yorku.

Pred stanovanjem Karla Kleina
v hiši št. 425 na istočni 12.
cesti je včeraj zjutraj eksplo-
dirala bomba.

MAŠČEVANJE LOPOVOV.

Drugo bombo so našli včeraj zju-
traj v kleti hiše št. 144 First
Avenue.

Vzlie temu, da so v New Yorku
zaprl poglavarja italijanske izsi-
ljalne družbe, La Mano Nera,
dinamitarda Costabile, se še ved-
no pripetijo dinamitne eksplozije
v mestu. Včeraj zjutraj je slišal
Karel Klein, stanujoč v hiši št. 425
na istočni 12. cesti, pred svo-
jim stanovanjem nek sum in je
odprl vrata. V tem hipu je eks-
plodirala bomba in ga vrgla na
tla. Bil je dalje časa v nezvesti.
Pozneje je pripovedoval, da je
dinamitna eksplozija morda delo
njegove žene, s katero ne živi
skupaj, ali pa maščevanje neke
lopovske družbe, zaradi katere je
moral prodati svoj saloon na vo-
galu Pearl in Fletcher cesti, ker
ga je vedno nadlegovala. Bomba
je bila napolnjena z navadnim
smotnikom.

Istega jutra je našel prodaja-
lec premoga Butio Colofuso v
svoji kleti na 144 1. Ave. bombo,
pri kateri je bila užigalna vrvice
odgorla. Prestrašeni Italijan je
poklical policista Cahilla, ki je
bombo vzel in jo nesel na polici-
jo. Ako bi bila ta bomba eksplo-
dirala, bi bila napravila v hiši ve-
liko škodo, kajti napolnjena je
bila z dinamitom.

KOLERA V ITALIJI.

Sadovi nevednosti.

Chiasso Švica, 11. sept. Vlada
je proglasila vojno pravo za mesto
Massafra, kjer je nevedno in bla-
žno ljudstvo oprostilo za kolero o-
bolele osebe iz bolnišnice in bol-
nišnice zažgalo. Vojaske straže
stojte pred hišami, kjer so bolniki
in po cestah patrolirajo vojaki.
Dvanajst oseb je bilo aretovanih,
ki so poskušile oprostiti bolnike
izpod zdravstveno policijskega
nadzorstva.

V raznih drugih mestih je pri-
šlo do izgrediv zaradi kolere. Ne-
vedno ljudstvo se brani izpolniti
predpise zdravstvenih organov. V
mnogih krajih je množica napadla
zdravnike, ker je med ljudstvom
razširjeno mnenje, da zdravniki
zastrupljajo bolnike.

Vtihotapljenje Kitajcev v Zdr- žene države.

Agenture, ki importirajo Kitaj-
ce v Združene države, so iznašli
nov trik, s katerim preslepajo na-
selniške oblasti. Najprej pripeljejo
Kitajce v Canado, odotd pa jih
v lepih avtomobilih prepeljejo čez
mejo preoblečene kot elegantne
dame. Naselniškim oblastim še na
um ni prišlo, da bi bili avtomobile
ustavili in dognali, ako je dama v
vozu Kitajec. Pravijo, da so agen-
ti na ta način že na tisoče Kitajcev
spravili čez canadsko mejo.

Skrivnosten avtomobil.

Skrivnosten avtomobil terorizi-
ra vso gubernijo petrogradsko. Se-
daj se pojavi nenadoma tu, po-
tem zopet tam in zopet izginja
brez sledu. Potniki so zaviti v ne-
prozorne pajčolane, se skrivajo v
vozu in iz oken mečejo v velikem
številu letake, v katerih poziva-
ljom kmetke na pogrom proti Ži-
dom. Oblasti zasledujejo skriv-
nostni avtomobil.

Ivan Krešič, urednik "Hrvatske
g Svijeta", Slovenci so vabljeni,
da se mnogobrojno udeležijo te pri-
reditve bratskega naroda.

AMERIKANSKI MISIJONARJI NA KITAJSKEM V NEVARNO STI.

Na Kitajskem so zopet izbruhili nemiri in ameriški misijon-
arji in drugi inozemci so morali bežati pred fanatizirano množico.
Vsed velike povodnji v dolini ob reki Yangtse je nastala lakota in
v mestu Cheng-Tu je prišlo vsled tega že do krvavih izgrediv. —
Gladni Kitajci so demoliirali baptistovsko cerkev in napadli palačo
podkralja. Povodenj je zahtevala 100,000 človeških žrtve.

Bivši poslanik dr. D. J. Hill Francoski manevri vseučiliški profesor. na nemški meji.

Predsednik Taft bo na svojem po-
tovanju na zapad imel več go-
vorov, v katerih bo priporočal
enotno postopanje pri ločitvah
zakonov.

OBDOJEN SENATOR.

Senator Joseph W. Bailey iz Te-
xasa in reprezentant Sereno
Payne iz Auburn, N. Y., bosta
odložila mandate.

Ithaca, N. Y., 11. sept. Tukaj se
vzdržuje vest, da bo bivši posl-
nik v Berlinu, dr. David J. Hill,
imenovan za vseučiliškega profe-
sorja na Cornell vseučilišču kot
naslednik profesorja Jeremije W.
Jenksa. Predsednik vseučilišča
Jakob Gould Schurman ni vesti
zanikal, pa tudi ne potrdil. Dr.
Hill bo na vseučilišču predaval
narodno gospodarstvo.

Enotni razlogi za ločitev zakona.

Predsednik Taft se poda pri-
hodnji petek na potovanje. Ob-
iskal bo vse zapadne države. V
svojih govorih, ki jih bo imel na
potovanju v raznih mestih, bo pri-
poročal, da se uvede enotno postop-
panje pri ločitvah zakonov.

Državni senator Lee obsojen.

Državni senator Elmo Carl Lee
je bil v Little Rock, Ark., obsojen
na \$500 globe in v šestmesečni za-
por, ker je pri nekem telefoničnem
razgovoru z nekim časnikarjem
nespodobno govoril. Senator se je
proti obsdbi pritožil.

Odstop senatorja J. W. Bailey.

Senator Joseph W. Bailey je že
pred dnevi naznanil, da bo odložil
svoj mandat in ker tega dozdaj ni
preklical, prevladuje mnenje, da
je njegov odstop resen. Bailey je
demokrat, a se v zadnjem času ni
več strinjal s politično taktiko de-
mokratske stranke.

Reprezentant Sereno Payne iz
Auburn, N. Y., tudi ne bo več kan-
didiral za kongresnega poslanca.
Payne je duševni oče zadnjega ta-
rifa. Bil je 28 let član kongresa.

Na shodu vsenemskih zvez v Düs-
seldorfu je bila sprejeta reso-
lucija proti prepustitvi Maroka
Franciji.

BREZZIČNI TELEFON.

Bebel je na socialnodemokrat-
skem strankinem shodu v Jeni
zahteval, da vlada odpravi
vzroke draginje.

Paris, 11. sept. Danes so se pri-
čeli francoski manevri ob nemški
meji, katerih se udeležijo tudi ruski
veliki knez Boris. Naloga mane-
vrov je, oprostiti mesto Belfort,
v katerem so Francozi po nem-
ških vojaki obkoljeni, kar se je
leta 1871 faktično zgodilo.

Protest Vsenemcev.

Berlin, 11. sept. Vsenemška
politična društva so priredila v
Düsseldorfu zvezo shod, na ka-
terem so delegati ostro protesti-
rali proti prepustitvi Maroka
Franciji. Debatiralo se je tudi o
nemstvu v Združenih državah.

Brezzično telefoniranje.

London, 11. sept. Vlada zasle-
duje z velikim zanimanjem poiz-
kuse elektrika Matthews za brez-
zičnim telefonom. Matthews trdi,
da more s svojim aerofonom pre-
nesti glas na poljubno daljavo ne
samo v ravnini, nego tudi preko
gor. Dozdaj so poskusili govoriti
na daljavo petih milj in so se
poizkusili obnesli.

Na socialnodemokratskem stran- kinem shodu.

Jena, 11. sept. Voditelj nem-
skih socialistov Bebel je na stran-
kinem shodu rekel, da bo nje-
gova stranka v parlamentu zahteva-
la od vlade, da odpravi vzroke
druginje živl. Vlada mora od-
preti meje za uvoz živine in zni-
žati tarif na živila. Strankinega
shoda se udeležijo 450 delegatov iz
vseh krajev nemške države.

Naročila jeklenega trusta.

United States Steel Company je
dobila meseca avgusta 31 naročil
za 33,646,885 ton ali za 111,900
ton več, kakor meseca julija.

Slovaški jezik na Ogrskem.

Ljubljanski Nemci in prestolona-
slednik nadvojvoda Fran Fer-
dinand.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVA.

Kranjski deželni zbor bode še te-
kom tega meseca sklican.

Budimpešta, 11. sept. Naučno
ministrstvo je izdalo naredbo, da
se ima začetkom novega šolske-
ga leta na vseh učiteljskih po-
slovaških krajih vpeljati slova-
ščina kot obvezni predmet. Ena-
ka naredba izide za gimnazije.

Ljubljanski Nemci in prestolona- slednik.

Ljubljana, 30. avg. V ljubljans-
kih nemških krogih se govori, da
pride k otvoritvi nemškega gle-
dališča meseca oktobra sam pre-
stolonaslednik nadvojvoda Fran
Ferdinand. Neverjetno je, da bi
se vzvišena prestolonaslednikova
oseba izrabljala v politične svrhe
in spravljal z udeležbo pri otvor-
itvi nemškega gledališča v na-
sprotno z ogromno večino
kranjskega prebivalstva.

Thunovi načrti.

Dunaj, 11. sept. Cesarški na-
mestnik na Češkem knez Thun je
prišel nova pogajanja s češkimi
in nemškimi voditelji za spravo
na Češkem. Knez Thun hoče
predložiti permanentni komisiji
češkega deželnega zbora novi de-
želni red. Nemci bi se morali ob-
vezati opustiti obstrukcijo pri se-
stavi deželnega zbora, pri volitvi
deželnih odbornikov in komisiji
prepuštili, da se rešijo učiteljske
plače in agrarne podpirne za-
deve.

Sklicanje kranjskega deželnega zbora.

Kranjski deželni zbor bo baje
še tekom tega meseca sklican na
kratko zasedanje, da reši nekatere
najnujnejše zadeve.

Naslednik nadškofa Puzyne.

Kardinal Safrera bode najbrže
postal naslednik pred kratkim u-
mrlega nadškofa dr. J. Puzyne,
kneza pl. Koziškega v Krakov-
em.

Nova češka katoliška stranka.

Češki konservativci so se po-
polnoma ločili od čeških krščan-
skih socialcev in ustanovili samo-
stojno katoliško narodno stranko
pod vodstvom plemstva.

Usodepolna avtomobilna vožnja.

Cannonsville, N. Y., 11. sept.
Miss Carol Woerishoffer, hei-
Mrs. An Woerishoffer, je bila
pri avtomobilni nezgodi usmrte-
na. Ponesrečenka je bila vnuki-
nja Mrs. An Ottendorfer, žene
umrlega lastnika in izdajatelja
"New-Yorker Staats-Zeitung"
Oswalda Ottendorferja.

Železniški predsednik pokoja- željen.

New Haven, Conn., 11. sept. Že-
lezniško vodstvo New York, New
Haven & Hartford železnice je u-
radno razglasilo, da bo predse-
dnik E. S. Mellen v kratkem od-
stopil. Dan odstopa še ni določen.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana
proge

OCEANIA.

odpluje dne 20. septembra 1911.

ALICE.

odpluje dne 27. septembra 1911.

Vožnja stane iz New Yorka do:
Trsta in Reke \$35.00
Ljubljane 35.60
Zagreba 36.20
Vožnje listke je dobiti pri Fr.
Sakser, 82 Cortland Street, New
York.

Nemška prepotenca nevarnost za mir.

Francija je ozvoljena zaradi pre-
tiranih nemških zahtev glede
Maroka.

NOVA KONFERENCA.

Francoska vlada je poluradno iz-
javila, da bodo pogajanja zara-
di Maroka najbrže še dalje časa
trajale.

Paris, 11. sept. Nemčija je od-
govorila na francoske predloge
glede Maroka. Odgovor ni zado-
voljil Francije. Ministrski pred-
sednik Caillaux in minister za zu-
nanje zadeve de Selves sta pre-
dloge pregledala, na kar so bili iz-
ročeni komisiji poznavalcev maro-
ških zadev. Kadar bodo ti speci-
jalisti oddali svoje mnenje, bo
sklicana seja ministrstva, da se-
stavi odgovor na nemške proti-
predloge.

Nemčija zahteva, da mora Fran-
cija pripoznati vse nemške kone-
sije v Maroku in da ne sme otvoriti
nobelih vojnih podjetij pod
francoskim protektoratom, ako ni-
so ti ustanovljeni na podlagi med-
narodne ravnopravnosti. Zahteva
nemških podanikov, sosebno brat-
ov Mannesmann in njunih špe-
kulacijskih družb so visoke. Na-
dalje zahteva Nemčija prosto ro-
ko v Maroku pod pogoji, ki oro-
pajo Francijo vseh prednosti v de-
želi. Nemčiji pa dajo velike privile-
gije. Pri teh razmerah je pač
malo upanja, da bi Francija nem-
ške protipredloge odobrila in
sprejela. Težave, ki so zdaj nastale
zaradi Maroka, bi mogla rešiti
le nova konferenca vlasti, ki so
podpisale dogovor v Algeirasu.
Počasno napredovanje pogajanj
upliva vidno na borzo. Cene
vrednostnim papirjem so padle.
Vlada je izjavila, da bodo poga-
janja z Nemčijo zaradi Maroka
najbrže še dolgo časa trajale.

Finančna kriza v Nemčiji.

Berlin, 11. sept. Finančna pa-
nika, ki je bila nastala v soboto v
Berlinu in še ni popolnoma po-
hala, je uspel francoskih finanč-
nih operacij. V Parizu imajo mno-
go nemških zadolžnic in bankirji,
ki jih imajo v rokah, so z ozirom
na dogodek zadnjih dni zahtevali,
da Nemčija plača svoje dolgeve.
Angleški listi pišejo, da bo mo-
rala Nemčija z ozirom na finančno
krizo pospešiti pogajanja s Fran-
cijo.

Francija bo odklonila nemške predloge.

Paris, 12. sept. — Francija ima
že pripravljen odgovor na nemške
protipredloge. Poluradno se jav-
lja, da je Francija v svojem odgo-
voru odklonila nemške zahteve.
Danes popoldne bo ministrska se-
ja, v kateri se bo odgovor odobril
in na to takoj po kurirju poslal
francoskemu poslaniku Cambonu
v Berlin, da ga izroči državnemu
tajniku pl. Kinderlen-Waetterju.
Odgovor francoske vlade je dosto-
jen in odločen. Francija se je od-
ločila, da s hitrim odgovorom na-
pravi konec sedanjim negotovosti.
Francosko ljudstvo ima popolno
zaupanje do svoje vlade in odo-
bruje njen nastop.

Zrakoplovec oslepel.

Zrakoplovec Thomas J. Towle
je v nedeljo na poti iz Bostona v
York, Pa., na postaji v Philadel-
phiji nenadoma oslepel. Prepe-
ljali so ga v Hahnemanovo bol-
nišnico, kjer so zdravniki izjavili,
da je njegova bolezen neozdrav-
ljiva.

Predilnice zopet otvorene.

Boston, Mass., 11. sept. Predil-
nice v novo

SLOVAN. DELAVSKA PODPORNICA ZVEZA

Vstanovljena dec. 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik in blaginjak: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočnik tajnika: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh, Pa.
Pomočnik blaginjaka: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 5, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JAKOB KOČIAN, predsednik nadzorne odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAZISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porotnega odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena družba, osiroma njih uradniki, so uljudno prošni, pošiljati denar na nalog blaginjaka in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjeršihodi v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma nanašajo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OLD SUREHAND

Potni roman. Pisal Karol May. — Poslovenil za "Gl. Naroda"
B. P. Lakner.

TRETTJA KNJIGA.

(Dalje.)

"Vidite, kako ste pametni, če se vas prime od prave strani! Do bro ste uganili."

"Radi vas mi je žal, da me niste dobro prijeli. O tem se morete takoj prepričati."

"Na kak način?"

"Ozrite se na desno, pa boste videli!"

Obrnil je glavo v označeno smer. Apanača je slišal vsako najinih besed in je vstal; razmaknil je z roko veje in stopil k nam. Če bi udarila strela iz jasnega neba, se Šahko Mato in Old Wabble ne bi mogla bolj prestrašiti, kakor sta se ustrašila pri pogledu na komanškega glavarja.

"No?" sem vprašal. "Kdo ima boljši list v roki?"

Nikdo ni odgovoril. Sedaj se je oglašil nekdo, ki je govoril le takrat, če ga je kaj vprašal njegov prijatelj Dick Hamerdull, namreč dolgi Pitt Holbers:

"High-day, to je veselje! Old Wabble je zaigral!"

Oni, katerega ime je bilo imenovano, je zaskrpal s zobni, da smo ga vsi slišali; nato je strašno zaklel in mi zaklical z od jeze hripavim glasom:

"Pes, tisočkrat prokleti, s peklom in vsemi hudiči si v zvezi! Moral si jim zapisati svojo dušo, ker se ti drugače ne bi moglo vse posrečiti! Pljunem pred te! Sovražim te tako, kakor ni še nikdo koga sovražil, čuješ, tebe, ti prokleti Dutchman!"

"In jaz te pomilujem iz vsega srca," sem odgovoril mirno. "Mnogo, mnogo slabih ljudi sem že videl, toda takšnega, kakoršen si ti, še ne! Mogoče niti ne slutiš, kakšnega usmiljenja si vreden. Le da bi bil bog enkrat s teboj tako usmiljen, kakor sem jaz! To je odgovor na tvojo kletvo, ker mora postati kletva iz tvojih ust za vsakega blagoslov! Sedaj sem s teboj opravil. Toda pomilovanja vredna oseba si, da te ne morem gledati. Glej, da se izgubiš!"

Šel sem k njemu, mu prerezal vezi in se obrnil. Če bi mislil, da bode vstal in pobegnil, se bi motil, slišal sem namreč, da se je prav počasi dvignil; potem sem začutil njegovo roko na rami in rekel mi je s posmehljivim glasom:

"Torej jo te boli, če me moraš gledati? Radi tega me oproščaš? Le ne domišljaj si, da si bogve kako moralčen človek! Če bog res živi, si v njegovih očeh ravno toliko, kakor jaz; mene in tebe je vstvaril in postavil na svet, in če sem drugačen, kakor ti, nisem tega jaz kriv, ampak on. Obtožuj torej njega, pa ne mene, in če je v resnici posmehljivo življenje in sodni dan, mora obsojiti samega sebe, ker me je opremil s takimi imenovanji napakami in pregrehami. Iz tega moraš torej razvideti, kako neumno je tvoje besedičenje. Toda, dasi si me sedaj osvobodil, nikar ne misli, da govorim pri prihodnjem srečanju drugače s teboj, kakor s kroglo. Na savani ni prostora za oba; eden mora iti, in ker se tako bojiš človeške krvi, ti odprem pri prihodnjem srečanju žile. Za druge velja isto. Gospoda, zbogom za nekaj dni! Kmalu boste zopet slišali o meni!"

Ujetnikom smo seveda vzeli orožje. Old Wabblejeva puška je visela ob sedlu njegovega konja, in njegov nož je vtaknil Dick Hamerdull za svoj pas. Satri cowboy je pristopil k debeluhu, iztegnil roko in mu hotel vzeti nož; le-ta se je pa nagnil nazaj in vprašal:

"Kaj pa hočete? Za mojim pasom nimate prav nič stikati!"

"Svoj nož hočem imeti!" je izjavil Old Wabble predrzno.

"Ta je sedaj moj, pa ne vas!"

"Oho! Torej imam opraviti z lopovi, tatovi?"

"Brzdaj svoj jezik, drugače ti skočim v obraz, stari lopov! Do bro poznas prerisne postavne in veš torej, čegavo je ujetnikovo orožje!"

"Sedaj nisem več ujetnik, ampak svoboden človek!"

"Če svoboden ali ne, me nič ne briga. Če ti je dal Old Shatterhand prostost, s tem se vedno ni rečeno, da dobiš tudi svoje orožje nazaj."

"Obdrži je in bodi proklet, pes debeli! Pri Ozagih dobim drug nož!"

Odšel je k svojemu konju, prijel puško in jo obesil čez ramo. Ko je hotel zasesti, je Winnetou vstal, iztegnil roko in zapovedal:

"Stoj! Puško nazaj!"

V Apančevem obrazu je bilo nekaj, da je Old Wabble takoj ubogal. Zopet je pritrdil puško na sedlo, potem se pa obrnil k meni in rekel:

"Kaj pa je to? Konj in puška je vendar moj!"

"Ne," je odvrnil Winnetou. "S tem, da ti je dal moj brat Shatterhand svobodo, ti je hotel le pokazati zaničevanje, katero mora občutiti pred teboj vsak človek. Strinjamo se z njim, ker se te noče nikdo dotakniti. Prepustimo te sodbi velikega Manitou. Dobil bi tudi konja in puško, ker si pa zagrozil, da nam bodeš pušal kri, ne dobiš drugega, kakor svojo prostost. Takoj se izgubi; če te vidimo čez deset minut še tukaj v bližini, te obesimo. Govoril sem. Howgh! Sedaj pa takoj proč od tu!"

Old Wabble se je glasno zasmel, se globoko priklonil in odgovoril:

"Tako je govoril kakor kak kralj; samo škoda, da zveni njegov govor v mojih ušesih kakor pasje lajanje! Sedaj grem, toda kmalu se zopet vidimo!"

Obrnil se je in izginil za drevesi. Ko sem mu malu potem iz prednosti sledil, sem ga videl korakati po ravnini. Tega moza nekdašnji nespoštval samo radi njegove visoke starosti, ampak tudi valed

tega, ker je bil na glasu kot dober zapadnjak; seveda sem zadobil tudi o tem drugo prepričanje. Tudi, če bi bil boljši človek, bi bil za nas kot "man of the west" vendar neuporaben. Da sem ga pustil oditi, je bil vzrok ta, ker se mi je res tako pristudil, da ga nisem mogel več gledati.

Winnetou je bil zadovoljen s tem. Hamerdull in Holbers ne, to sem vedel; toda nista se drznila mi kaj očitati. Treskow mi je pa rekel, ko sem prišel nazaj:

"Ne zamerite mi, Mr. Shatterhand, da vas maroni pokarati. S kristjanskega stališča nočem govoriti, dasi tudi v tem oziru niste postopali pravilno. Vera uči, da mora slediti vsaki pregrehi kazni; toda postavite se na mesto kriminalista, zastopnika posvetne oblasti! Kaj bi rekel tak, ko neboljšjivega Fred Cutterja vedno izpuščate? Ta človek je zaslužil smrt že več kot stokrat, in če pridejo v poštev le njegovi čini kot "indijanski morilec". In če rečete, da nas to nič ne briga, nas briga to, da nam je stregel po življenju in nam zopet zagrozil s smrtjo. Kaj naj poreče k temu pravnik, če ne pripušči, da ga doleti zaslužena kazni? Nikakor vas ne morem razumeti!"

"Ali sem pravnik, Mr. Treskow?" sem odgovoril.

"Mislim, da ne."

"Ali celo kriminalist?"

"Najbrže ne."

"Torej! Toda kljub temu ga nikakor nočem pustiti nekažnjene, samo sodnik ali rabelj nočem biti. Popolnoma sem prepričan, da ga dobiš v kratkem usoda, in da ga doleti zaslužena kazni. Nek notranji glas, ki si ga ne morem tolmčiti, mi pravi tako."

"Ze mogoče, toda jaz nisem tako rahločuten. Kaj pa naj napravim z glavarjem Ozagov, njegovim sokrivcem? Ali naj odite tudi ta brez kazni?"

"Če pride na to, tudi."

"Potem naj vrag vzame vaše takoimenovane postavne savane, po katerih hočete postopati!"

"Najprej sem kristjan, potem šele zapadnjak. Ozage so ogoljufali belci; zato so se hoteli oškodovati z napadom na farme; po njihovem mišljenju so do tega upravičeni. Ali naj kaznujemo Šahko Matota samo radi njegovega namena, katerega ni izvršil?"

"Dobro, pa pustimo napad! Toda stregel nam je po življenju; ujeti nas je hotel in potem usmrtiti!"

"Ali je izpeljal ta načrt?"

"Seveda ga ni, toda znano vam bode, da je že poizkus kaznjiv."

"Hm, v vsakem položaju ste pravnik!"

"Do tega sem upravičen in vas prosim, da se postavite na isto stališče z menoj!"

"Dobro, storiti hočem po vaši volji! Recimo torej, da je že poizkus kakakega hudobnega dejanja kaznjiv; toda Ozagi niso še nikdar podvezli in so imeli le namen, napasti farme. Ali je to kaznjivo?"

"Moralčno da, sodnijsko ne."

"Well! Ali naj torej kaznujemo Šahko Matota?"

Sedaj je jezno zaklical:

"Vi ste najhujši advokat, katerega sem še videl! Nič več nočem o tej stvari govoriti!"

(Dalje prihodnjice.)

PROŠNJA.

s katero se obračam do vseh dobrošernih rojakov širom Amerike za pomoč v moji veliki revščini in nadlogi, to je radi boleznij moje žene Margarette, katere mi je pred več kot enim letom zbolela za rakom v prsih. Hodil sem z njo okrog najbolj večjih zdravnikov, dal sem jo naposled v bolnico, a vse brez uspeha, da bi jej mogli ohraniti zdravje, tako, da sem izdal že v prvih mesecih vse novce zdravnikom, kateri so mi obetali, da se jej zdravje gotovo povrne. To je bilo pred štrajkom in v začetku istega. V štrajku sem moral s podporo, katere pa samoobsebi umevno ni bila velika, živeti sebe in bolno ženo z dvema malima otročicema in vrh tega pa še plačevati visoke račune zdravnikov, ki so kar zaporedoma obiskovali hišo, katerih pa naravno nisem in tudi ne morem plačati, ker sem že itak zalezel v dolgove. Za delom tudi ne morem, ker moram biti pri bolni ženi za postrežbo. Dosedaj sem živel za silo s podporo štrajkarjev, ali od sedaj naprej, ko iste več ne bo, ne vem, kaj mi bode za storiti, da bodem mogel živeti bolno ženo z otroci vred. Zatorej, dragi rojaki Slovenci, obračam se do Vas v svoji stiski za pomoč v moji največji bedi in revščini;

vsak, tudi najmanjši dar mi bode dobrodošel.

Darove blagovolite pošiljati na uredništvo "Glas Naroda", ali pa na mene spodaj podpisanega: Frank Smuk, Box 152, Claridge, Westmoreland Co., Pa.

Upajoč, da bode uslišana moja mila prošnja, pozdravljam bratsko vse rojake.

Claridge, Pa.

Frank Smuk, Box 152.

Da je, kar zgoraj omenjeno glede nesrečnega rojaka, resnično, potrjujem:

Potrjujem, kot uradnik, tajnik društva sv. Mihaela Arh. št. 40 J. S. K. J. v Claridge, Pa., da je resnično gori omenjeni rojak v tej neljubi nesreči, s podpisom in društvenim pečatom. Pavel Pušljaj, tajnik.

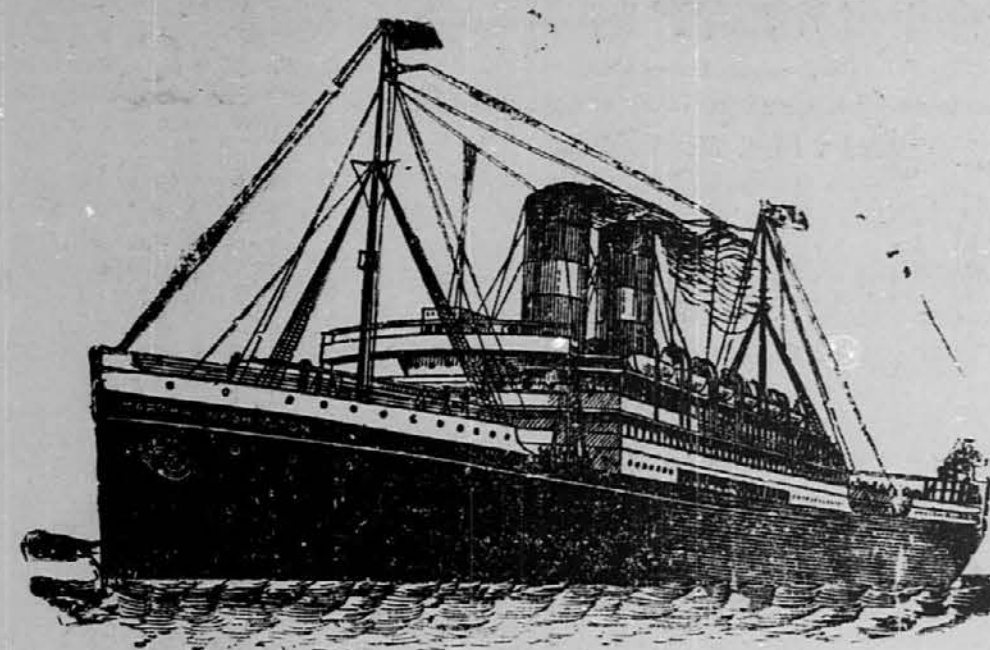
Isto tako potrjujem, da je zgoraj označena prošnja resnična glede rojaka Frank Smuka. Za društvo Bratoljub št. 7 S. N. P. J. v Claridge, Pa., za Slov. Svob. Podp. Društvo št. 2 S. S. P. Z. v Claridge, Pa., in za United Mine Workers of America Local Union No. 638 v Claridge, Pa., John Batich, tajnik.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARtha WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dan

TRSTA	85.00
LJUBLJANE	35.00
REKE	35.00
ZAGREBA	36.25
KARLOVCA	36.25

Za Martha Washington stane \$3.00 več.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE: Martha Washington \$65.00, drugi \$60.00

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alen tinkturo in Pomado proti iskanju in zmrzlosti, kakorine se dosedaj na svetu ni bilo, od katere močnim in čvrstim v roki in nogah in v čelustih v 3 dneh popolnoma ozdravim, kar je črna izredna, polna nose in opobline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamcem s \$500. Piliš po cenik, katerega pošljem zastonj.

JAKOB YAHOC, CLEVELAND O.

P. O. Box 68

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta

do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOUR AINE" na dva vijaka

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE